

DOKTER TINUS

A man with short brown hair, wearing a dark grey suit jacket, a light blue shirt, and a dark striped tie, stands in a rural landscape. He is looking slightly to his right with a subtle smile. In the background, there is a traditional windmill, a fountain spraying water into the air, and lush green trees under a blue sky with light clouds. A wooden fence is visible in the foreground.

gaat toch voor de bijl

T DOKTER TINUS

Gaat toch voor de bijl

Z&K

Uitgeverij Zomer & Keuning

Roman naar het tweede seizoen van de succesvolle Engelse tv-comedy *Doc Martin*, geproduceerd door Buffalo Pictures Ltd., United Kingdom. De namen van de hoofdpersonages en topografische namen zijn overgenomen uit de Nederlandse tv-adaptatie. Gebaseerd op een format van Buffalo Pictures Ltd. Format gedistribueerd door DRG.

Deze uitgave kwam tot stand met medewerking van SBS Broadcasting B.V. en Fiction Valley, part of FremantleMedia.

Eerste druk april 2017
ISBN 9789401910101
ISBN e-book 9789401910118

© 2017 Christine Frasier/Frasier Image Translations Ltd
© 2017 Uitgeverij Zomer & Keuning, Postbus 13288, 3507 LG Utrecht
Voorwoord © Thom Hoffman, 2017

Omslagontwerp Riverside Studio, Julie Bergen
Omslagfoto's Elvin Boer Fotografie
Grafische vormgeving binnenwerk Nyvonco, Heerhugowaard

Alle rechten voorbehouden. All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the prior written permission of the publisher.

Eerste hoofdstuk

Waarin de hartsvriendin van tante Jannie worstelt met de ouderdom; waarin agent Ken Derks een zware crimineel op het spoor komt; en waarin we kennismaken met een oude geliefde van Lisa die haar sympathie weet te winnen.

Martinus' wagen kwam aangereden. 'Ah, daar ben je,' zei tante Jannie, toen Martinus uitstapte. 'Ik weet niet wat er aan de hand is, maar ze heeft pijn en ze is enorm in de war.'

Martinus was in niet zo'n goede bui. Die morgen had hij gezien dat Lisa naar hem stond te loeren toen hij volkomen wettig zijn gestolen stethoscoop opeiste. Hun blikken hadden gekruist. Het was de eerste keer dat ze elkaar weer zagen sinds de zoen in de taxi, terugkomend van het ziekenhuis in Raalst. Nog steeds was Lisa boos dat Martinus haar had beschuldigd van een slechte adem. Maar Martinus vond dat het zijn taak was als arts haar op de mogelijke risico's te wijzen van infecties aan het maag-slokdarm-kanaal. Sindsdien was het flink mis tussen de huisarts van Woerkum en de mooie schooljuf. En nu had tante Jannie hem op hoge toon laten opdraven.

'Ik hoop dat er heel wat aan de hand is, tante Jannie. Ik had een wachtkamer vol patiënten. Die heb ik zomaar in de steek gelaten omdat ik van jou onmiddellijk moest komen.'

In de zitkamer zat mevrouw Steen te telefoneren. Ze had

haar rechterbeen omhoog, op een poef. Ze maakte een montere indruk.

‘Nee, meneer Greep, ik beantwoord geen telefoontjes in de middag. Daar heb ik het veel te druk voor! Ik zal vanmiddag mijn beklag doen bij de minister van Volksgezondheid!’ Ze legde boos de hoorn op de haak. ‘Meneer Greep... Meneer Misgreep zul je bedoelen! Nee maar, wie ben jij?’

‘Dit is mijn neefje Martinus,’ zei Jannie, ‘ken je hem niet meer?’

‘U komt nu pas? Waarom kwam u gisteren niet toen mijn enkel eruitzag als een pompoen?’

‘Gisteren?’ vroeg Martinus verwijtend aan tante Jannie. ‘Ik dacht dat dit een spoedgeval was?’

‘Huphup, jongeman,’ zei mevrouw Steen, ‘geen getreuzel, ik heb het druk.’

‘Mevrouw Steen, ik ben met enorme vaart naar u toe komen rijden, maar eigenlijk hoor ik in mijn praktijk te zijn.’

‘Wil je soms een medaille?’

Martinus deed er het zwingen toe en onderzocht de enkel.

‘Mijn schuld,’ zuchtte tante Jannie, ‘ik kom hier elke ochtend om 11.00 uur een kopje thee drinken. Oogje in het zeil houden. Ik had de post op de trap gelegd en daardoor gleed ze uit.’

‘Pijn?’ vroeg Martinus terwijl hij de enkel in een aantal posities bracht. De enkel was weliswaar flink opgezwollen, maar mevrouw Steen had nergens pijn. Ze zat er kiplekker bij.

Tante Jannie voelde de bui al aankomen. ‘Ik ga even thee maken.’

‘Zo gaan de dingen,’ mijmerde mevrouw Steen, ‘je wordt wat ouder, je verliest je gevoel van zekerheid, dan krijg je vanzelf die lang gevreesde uitglijer.’

‘Valt u wel vaker?’ vroeg Martinus.

‘Niet ik, maar jij!’ riep mevrouw Steen. ‘Jannie vertelde me dat jij het gewoon niet volhield bij de grote jongens in Amsterdam. En dat je toen maar naar het kleine Woerkumbent gevlucht. Ach Marty, ik zie je nog zo voor me. Toen jij tien jaar oud was moest ik nog snottebellen van je gezicht vegen. Altijd maar blèren, ook als er niets aan de hand was.’

‘Lichte verstuiiking,’ constateerde Martinus. ‘Ik schrijf ontstekingsremmers voor, diclofenac. Die zwelling moet zo snel mogelijk weg zijn.’

‘Wat is je oordeel, Martinus?’ vroeg Jannie op de gang.

‘Hooghartig, onbeleefd, onaangenaam, en die zwelling moet binnen enkele dagen over zijn.’

‘Nee, ik bedoel wat betreft haar helderheid. Haar zoon Arthur is van mening dat ze de laatste tijd geestelijk achteruitgaat. Hij wil haar per se opsluiten in een verzorgingstehuis. Maar zolang ik haar hier dagelijks een uurtje kan verzorgen, is er toch niets aan de hand. Kijk anders nog even! Die zoon is al bezig met allerlei formulieren en instanties. Het is Muriëls nachtmerrie om in zo’n tehuis te moeten. Wil jij haar niet even onderzoeken?’

Juist, daar was het Jannie dus om te doen geweest.

‘Tante, bel mijn assistente Kim en maak een afspraak voor een psychologisch onderzoek met een specialist, want ik moet nu terug.’

Tante keek hem indringend aan. Zinloos daartegen in te gaan. Met een diepe zucht ging Martinus de kamer weer in. Hij zette de tas voor de slingerklok op tafel en vroeg hoe laat het was. Die eerste vraag beantwoordde mevrouw Steen goed. Ze had de tijd exact onthouden.

‘In welk jaar begon de Tweede Wereldoorlog?’

‘Even denken... op 28 juni... 1919.’

‘1919?’ vroeg Martinus, die nu toch begon te twijfelen of

mevrouw Steen ze op een rijtje had.

‘Het Verdrag van Versailles. Het verliezende Duitsland voelde zich vernederd. Dom van ons dat wij dat niet hebben gezien. De Duitsers waren nog jarenlang boos, en de nazi’s wisten dat verongelijkte gevoel goed te bespelen. En daarom begon de Tweede Wereldoorlog mijns inziens eigenlijk in 1919!’

‘Geslaagd?’ vroeg Jannie blij.

‘Een tien met een griffel,’ zei Tinus en hij haastte zich weg.

Toen Martinus ’s middags de apotheek van mevrouw Hanszen binnenstapte, stond Lisa bij de counter. Omkeren en naar buiten gaan kon niet meer. De winkel was verder leeg. Lisa stond er ongemakkelijk bij.

‘Oh, eh, ja, nu ik je toch tegen het lijf loop, Lisa, wil ik je graag zeggen dat...’

‘In zo’n klein dorp moest dat toch een keer gebeuren, Martinus.’ Lisa klonk nog erg gekwetst en ontdaan.

‘En daarom... wilde ik je graag mijn excu...’

Martinus stopte met praten, want achter de toonbank verscheen, als een nijlpaard dat plots uit het water oprijst, mevrouw Hanszen met een doos familieflacons extra verfrissend mondwater.

‘En dit is jouw bestelling, Lisa!’

‘Ik kan nog altijd niet geloven dat je me wilde kussen, en me daarna zó hebt beledigd met je opmerkingen over mondhygiëne! Terwijl we de hele nacht samen in Raalst waren opgebleven, met liters vieze ziekenhuiskoffie!’

Mevrouw Hanszen deed alsof ze niet aanwezig was, een geen geringe opgave met een verpakking in haar armen met het kleurrijke opschrift: 'Extra frisse adem, 24 uur lang! Actie: drie voor de prijs van twee!'

'Als dit jouw manier van sorry zeggen is, Martinus, nou, dan kwam het er wel heel beroerd uit!' Woedend liep Lisa naar buiten, met haar bijzondere boodschappen.

Mevrouw Hanszen had elk wrevelig woord, elke zucht, elk boos tandengeknars van Lisa gretig opgevangen. De dag had voor haar niet beter kunnen verlopen. Ze zette haar stralendste glimlach op, leunde bevallig tegen de toonbank en vroeg: 'En... wat kan ik voor u doen, dokter Elsenbosch?'

Toen Tinus bij de praktijk arriveerde, wachtte Kim hem op met een kop koffie en een koekje. Tinus begreep niet direct waar deze vriendelijkheid bij zijn roodharige rebelse kwebbel vandaan kwam. Kim had de patiënten naar huis gestuurd, en voor de dringende gevallen een afspraak voor in de middag gemaakt. 'O, en het laboratorium heeft ook gebeld met allerlei uitslagen,' zei Kim, 'veel Latijnse woorden. Veel te moeilijk voor mij. U moet ze zelf maar terugbellen. En dan nog iets...'

Er was een man binnengekomen die veel pijn had. Het was Eddie Rijkxman, zalmvisser van beroep, rond de 55 jaar oud. Een reus van een vent, die als een klein vogeltje in de wachtkamer zat te piepen. 'Mijn ribben, dokter!'

'Heb je weer gevochten, Eddie? Wie was het deze keer?' vroeg Kim.

'Met niemand!' riep de reus terug.

Martinus sloeg de koffie achterover en vroeg de man door te lopen naar de onderzoekskamer. Daar bekeek hij de gigantische blauwe plekken op zijn rug en in zijn flanken.

‘Ik moet vandaag wel weer kunnen vissen, dokter!’

‘U moet minstens een paar dagen absolute rust houden. Allemachtig, hoe komt u hieraan?’ Martinus zette zijn stethoscoop op de vlezige, zeer behaarde rug.

‘Ik moet vissen, dokter, de omzetten zijn te laag. Sinds mijn jongens uit huis zijn, weg naar de grote stad, sta ik er alleen voor. Mijn vrouw is een potje depri, daar komt geen eind aan. De vissen werken ook niet echt mee dit jaar. En dan ook nog dit...’

Kim kwam binnen met koffie voor Eddie. ‘Wie dat op zijn geweten heeft, moet voor jaren de gevangenis in, Eddie!’ zei Kim.

‘Niemand, zeg ik toch,’ zei Eddie.

‘Ribben breken of kneuzen echt niet uit zichzelf,’ zei Martinus met een bestraffende blik. Ook Kim keek Eddie vragend aan.

‘Dat wil zeggen, ik kon niet zien wie de dader was,’ herstelde Eddie zich. ‘Ik werd van achter gepakt, en weg was ie. Ik weet niet wie het was.’ Hij kreunde nog maar eens van de pijn, om van verdere uitleg verlost te zijn.

‘Dus jij bent beroofd!’ zei Kim als een detective. ‘Super spannend! Beroving in Woerkum!’

De grote reus gaf het kleinst mogelijke knikje. Hij wilde af van het geklets. Hij wilde pijnstillers en door met vissen. Hij kreunde er nog maar eens bij. Ineens was Kim weer verdwenen.

‘Ik geef u iets tegen die pijn en we zullen in Raalst röntgenfoto’s moeten laten maken,’ zei Martinus en begon de verwijsbrief uit te schrijven.

‘Ach, dokter, zo erg is het toch niet. Ik wil niet helemaal naar Raalst. Al die heisa. Het gaat vanzelf weer over.’

Even later stak agent Ken Derks zijn hoofd om de hoek.

‘Eddie, wat ontzettend vervelend voor je! Een beroving!’

De reus en de dokter keken beiden verbaasd op. Hoe kon Ken dit nu weten?

‘Dankzij de oplettende burger Kim Franken kan de sterke arm zijn plicht doen. Ze meldde mij direct wat er gebeurd was en dit dossier zal met de grootst mogelijke aandacht bekeken worden, Eddie. De gemeenschap kan op mij rekenen! De dader zal zijn straf niet ontlopen!’

Martinus keek boos naar Kim, die de vertrouwelijkheid van de artspraktijk had geschonden, maar Eddie was nog minder blij.

‘Het is echt niets, Ken. Laat zitten.’

‘Dat kan jij wel willen, Eddie,’ zei Ken voortvarend, ‘maar weet jij hoeveel berovingen er wel niet hebben plaatsgevonden in Woerkum sinds 4 februari 2003?’

‘Al sla je me dood,’ zei Eddie terwijl hij zijn overall ophees. ‘Ik heb geen idee.’

‘Kom op, raad maar ’s,’ zei Ken, die er een belangrijk moment van maakte. ‘Dokter?’

‘Nee,’ zei Martinus ongeïnteresseerd.

‘Raad eens!’ herhaalde Ken.

‘Nee,’ herhaalde Martinus.

‘Niet één!’ zei Ken. ‘Niet één geval van straatroof sinds ik hier aangesteld ben! En weet jij hoe teleurstellend dat is voor iemand zoals ik, die enorm houdt van zijn werk? Die graag goede dingen doet? Eindelijk een overval! Dit is een zwarte dag in de geschiedenis van Woerkum. En wat hier gebeurd is, vraagt om een passend antwoord!’

Terwijl Ken de kreunende Eddie meenam naar het politiebureau om de nummers van zijn bankpasjes te vragen, kwam er een geagiteerde man binnen die zonder iets te vragen zomaar doorliep naar de spreekkamer van Martinus. Op hoge poten riep hij: ‘Dokter Elsenbosch!’

‘Bent u soms gek geworden? Iedereen loopt hier maar in en uit. Dit is mijn spreekkamer!’ riep Martinus terug.

‘Ik kom rechtstreeks uit Rotterdam. Het is belangrijk! Weet u wel hoe moeilijk het is om iemand in een verzorgingstehuis te krijgen?’ ging de man verder.

‘Waar heeft u het over?’ vroeg Martinus.

‘Mijn moeder. Muriël Steen, geboren 1931. Maanden mee bezig geweest. Papierwerk, onkosten, bergen tijd! Alles moet ik vanuit Rotterdam zien te regelen. Eindelijk heb ik iedereen zover, en dan komt u als een olifant door de porseleinkast denderen en geeft u mijn eigenwijze moeder een gezondheidsverklaring waardoor ze opeens toch niet meer in dat tehuis wil! Het is een schande! U en uw tante Jannie bemoeien zich met zaken die u helemaal niet aangaan!’

‘Verzorgingstehuizen zijn er voor mensen die dat echt nodig hebben, meneer, niet voor het gemak van familieleden die vinden dat hun oudjes maar moeten worden opgeborgen!’

‘Dokter Elsenbosch, ze is in hoog tempo seniel aan het worden!’

‘Ik heb uw moeder een paar standaard vragen gesteld op het gebied van cognitieve functionaliteit. Het overgrote deel van Nederland mocht willen dat ze ze zo goed op een rijtje had als zij.’

‘Een paar vragen? Dat is een grap! Ik spreek haar elke avond over de telefoon, de onzin die ze uitkraamt, ze weet het verschil niet tussen dinsdag en schroevendraaier. Ze is zo dement als een deur!’

Martinus zag de man tegenover zich flink gebaren maken in zijn praktijkkamer en had zin om het eruit te schoppen, iets wat artsen soms wel willen, maar nooit doen.

‘Wiens schuld is het als ze straks onder een auto loopt, het gasfornuis aan laat staan of met een elektrisch apparaat

in haar handen het bad in stapt...? Nou?’ denderde de boze zoon verder. Plotseling ging hij tegenover Martinus zitten, en zei op verzoenende toon: ‘Dokter, ik begrijp dat u uw werk heeft proberen te doen, maar u maakt hier een kardinale fout. Als u die fout gewoon toegeeft, dan ben ik bereid u die te vergeven.’

Martinus liep naar de deur. Een dergelijke brutaliteit had hij nog nooit meegemaakt. ‘Ik heb u mijn professionele diagnose gegeven, na bij uw moeder gedegen onderzoek te hebben verricht. Ik zou u buitengewoon dankbaar zijn als u nu onmiddellijk uit mijn praktijk ophoepelt!’

Arthur Steen keek Martinus strak aan, hield de eer aan zichzelf en liep langzaam en met een blik van afkeuring langs Martinus naar buiten. ‘Ik zal voor u bidden.’

In het dorp stond agent Ken Derks in een rood poloshirtje achter de ansichtkaartenmolen van de VVV-kiosk. Hij had zijn rug plat tegen de muur gedrukt en keek gespannen in de richting van de pinautomaat – de enige pinautomaat die Woerkum rijk was. Hij stond er al een stief kwartiertje maar dat was niet ten koste gegaan van zijn concentratie. Hier werd belangrijk werk verricht. Op dat moment kwam Martinus langs.

‘Hallo Ken!’ riep Martinus.

‘Dokter, sssjt. Stil alstublieft! Ga iets verderop staan, of doe of u een ansichtkaart zoekt!’ Hij fluisterde.

‘Stil, hoezo?’

‘Ik ben hier in burger. Undercover! Onderzoek!’

‘Ja... dus?’

‘Het is de bedoeling dat niemand mij hier ziet. Dat zou de missie in gevaar kunnen brengen.’ Ken legde samenzwerend zijn vinger op zijn lippen.

‘Welke missie?’ vroeg Martinus.

‘De dader van die laffe overval op Eddie Rijkxman betrappen op het wederrechtelijk gebruikmaken van zijn pinpassen. Een heterdaadje, dokter!’

‘Dat zou toch een beetje dom zijn, Ken, geef toe. Waarom zou die overvaller zo stom zijn om met die passen hier te gaan pinnen? Die zit allang aan de andere kant van het land!’ zei Martinus.

‘Nee, dokter, voordat de passen geblokkeerd worden probeert hij het misschien nog snel even hier. Het zou zomaar iemand uit onze eigen gemeente kunnen zijn. En ik moet u echt nogmaals vragen zacht te praten, anders geeft u mijn undercover weg. En dan nog iets. Zelfs als de dader hier niet zou pinnen, dan is het nog belangrijk om dit te doen. Want het geeft de mensen zekerheid. De mensen zijn bang en willen meer blauw op straat zien, begrijpt u?’

‘Maar Ken, jij wilt toch juist dat de mensen jou *niet* zien?’

De dokter keek de agent aan met een blik die zeggen wilde: ben jij nu gek of ben ik het?

Het gesprek begon voor Ken wel erg ingewikkeld te worden.

‘Juist!’ zei Martinus na enkele seconden toonloos. De dokter liep maar weer verder. De dag was nog lang. En sommige menselijke breinen waren nu eenmaal in al die miljoenen jaren niet helemaal mee-geëvolueerd.

DOKTER TINUS

gaat toch voor de bijl

Nieuwe avonturen van de gekste huisarts van Nederland!

In dit alweer tweede *Dokter Tinus*-boek maakt de lezer nader kennis met de hoofdpersonages van de succesvolle tv-serie *Dokter Tinus*. Romantiek en liefde staan centraal. Niet alleen ontluikt er een romance tussen de wereldvreemde dokter Tinus en juf Lisa, ook de sullige agent Ken en een mysterieuze bezoeker van Woerkum komen terecht in een draaikolk van emoties. En natuurlijk is er tante Jannie die een aangrijpend avontuur beleeft met een agressieve buurman, en een onthullende confrontatie met de ouders van Martinus.

Thom Hoffman, die in 2016 de Zilveren Televizier-Ster voor Beste Acteur won, schreef een ontroerend voorwoord over Kitty Courbois, de schitterende actrice die tante Jannie zo overtuigend speelde.

Leef mee met dokter Tinus, die op televisie al jarenlang een miljoenenpubliek trekt, in deze grappige, toegankelijke roman.

Z&K

www.zomerenkeuning.nl